

Posudek diplomové práce Michaely Bobkové
Femme fatale v hispanoamerických modernistických románech

Michaela Bobková předložila zajímavou studii, jejíž kvalitu zakládají tři aspekty: soustředěnost, jasná kompozice, dobré odborné formulace.

Text je prochnut zaujetím pro téma „osudové ženy“, které plně opravňuje rozsah a obsah obecných kapitol v první části práce. Na základě odborné literatury převážně z USA a ze Španělska výklad postihuje sociální postavení žen na konci 19. století i naznačuje, že šlo o epochu celkové proměny západní civilizace. Zde vidím trochu problém v tom, že se nezohledňuje případná specifická historigrafie Hispanoameriky, jak ji reflektovalo tamní myšlení (toto opomíjení bývá ovšem obecným problémem evropského i severoamerického přístupu). Diplomantka by se mohla při obhajobě vyjádřit, zda lze spatřovat hispanoamerická specifika. Například hned úvodní tvrzení o všeobecném pesimismu, cynismu a společenském úpadku *fin de siècle* – platilo by plně o hispanoamerickém konci století, vezmeme-li v potaz reflexe Martího, Rodóa, Daría? Projevil se nějak různý dopad roku 1898 nebo i fakt, že hispanoamerické země byly na rozdíl od Španělska už po desetiletí republikami? (Například Ortega y Gasset byl ve dvacátých letech v Argentině překvapen prostředím intelektuálních žen.) Naopak oceňuji, že se v kapitole o severoamerickém fenoménu New Women autorka dostává i ke specifickému zrodu hispanoamerického feminismu, byť stručně v závěru.

Naprostou převážnou část práce působí přesvědčivě a bohatě. Platí to hned o následující kapitole postihující obraz femme fatale v její archetypální podobě, a to jak v celkovém tradičním obraze, tak v dynamice konkrétních rysů tohoto literárního typu postavy.

Stěžejní část práce, věnovaná interpretaci postav femme fatale v románech hispanoamerického modernismu, je plně zdařilá, jednak už díky zvolenému konkrétnímu tématu a jednak díky adekvátnímu výběru tří význačných modernistických románů, jejichž autory jsou Enrique Gómez Carrillo z Guatemaly, Manuel Díaz Rodríguez z Venezuely a Kolumbijec José A. Silva. Diplomová práce důkladně charakterizuje ženské postavy ve zvolených románech, převážně tematicky ve vztazích s mužskými protagonisty, což je pro postižení variant typu femme fatale namístě. Přitom je cenné, že si autorka všímá postav i jako románového konstruktů, jejich dějové role a zejména jejich prezentace vypravěčovým úhlem pohledu. Význam narativní perspektivy je pak dobře zvýrazněn v závěru práce. Diplomantka má také smysl pro dvojznačnost prototypu femme fatale a hlavně pro dvojznačnost jednotlivých románových postav. Přináší bohatství konkrétních postřehů v pozorné četbě.

Z celého výkladu je zřejmé, nakolik měl v hispanoamerickém modernismu nejužší vztah k evropské literatuře právě románový žánr, a to nejenom i tematickým spojením postav s Paříží. Tím zajímavěji působí obecná pasáž o postavě mulatky jako varianty archetypu femme fatale nebo konkrétní pasáž o kreolské kráse hlavní ženské postavy románu *Zničené symboly*. Komentování těchto motivů, které jsou hispanoamericky příznakové, by bylo zajímavé věnovat více pozornosti, ale jsou to cenné poznatky i v této stručné podobě.

Práce ve slovenštině je psaná svěže, se zaujetím a se zvládnutím odborného stylu včetně terminologie. I překlady citátů bývají výstižné. Opakovaně zaskřípe „hlavní protagonista“, tu a tam neobratné vyjádření (například „Funkcia tejto postavy ... však nie je výhradne o sprostredkovaní“ nebo místy nadužívání přivlastňovacích zájmen) a obvyklá potíže s interpunkcí. Plně je zvládnutá práce s poměrně rozsáhlou odbornou literaturou.

Doporučuji diplomovou práci Michaely Bobkové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

prof. Anna Housková
oponentka

2. září 2023